



### تیتیر های امر وز

انتقاد مهیونیسیت‌ها از نخست‌وزیر جنایتکار رژیم پس از انتشار خبر آتش‌بس احتمالی با لبنان در حال افزایش است

## نتانیاهوی دوسر باخته

عبدالباری عطوان:

نتانیاهو تسلیم موشک‌های حزب‌الله شد اگر ادعای نابودی ۸۰ درصد توان حزب‌الله درست است، چرا رژیم مجبور به آتش‌بس شده است؟



«وطن امروز» از ضرورت اصلاح ماده ۴۱ قانون کار تا پایان سال گزارش می‌دهد

## طرح دستمزد روی میز

پیشنهاد نمایندگان مجلس برای تغییر محاسبه دستمزد امروز در کمیسیون تلفیق بررسی می‌شود

اقتصاد روسیه پس از ۳ سال جنگ، درگیر تورم نشده و ارزش روبل در برابر دلار هم صاف از ۷۴ به ۹۲ روبل تنزل یافته است

## راز روبل

صفحه ۲

### نگاه

شلیک به حقیقت و نظام توسط مراد فرهادپور و روزنامه هم‌پیمان شکست معرفتی و استبداد فرهاد پور در برابر حقیقت

**محسن سلسکی:** مراد فرهادپور به مناسب روز جهانی فلسفه (۲۱ نوامبر)، آذر امسال یک سخنرانی داشته که روزنامه هم‌پیمان آن را تحت عنوان «گفتاری از مراد فرهادپور درباره فلسفه خارج از دانشگاه و فلسفه درون دانشگاه» امر نو در عصر تورم معانی بی‌معنا «بازنشر کرده است. او در این سخنرانی، نظام جمهوری اسلامی را استبدادی و بدتر از استبداد پهلوی خوانده است، همچنین از وقایع شهریور ۱۴۰۱ تجلیل کرده است.

فرهادپور در اظهارات خود به طور مشخص به آئن بدیو استناد و اظهار کرده است، استناد و اتکایی که قابل نقد است. لازم به توضیح است فرهادپور طی اتکای مذکور، می‌گوید بدیو فلسفه را از جنبه نسیب‌گرایی و تقلیل به سلیقه و احوال شخصی خارج می‌کند و اگر بخواهد «حقیقت حقیقت» مبتنی می‌سازد. اما اقدام بدیو، خودشکن و متناقض است، چراکه او به حقیقت رخسادی اتکا می‌کند نه حقیقت کشفی. یعنی حقیقت نزد او یک امر ثابت و از پیش موجود یا ذاتی نیست که بتوان آن را کشف کرد، بلکه حقیقت همواره یک امر واردخادی یا به زبان ساده‌تر، رویدادی و حتی تصادفی است.

این نوعی درافتادن در نسبی‌گرایی منتهای از پستی یا جهت معکوس نسبی‌گرایی‌های رایج است. تناقض دیگر بدیو آن است که می‌گوید فلسفه باید بر حقیقت مبتنی باشد و هم‌زمان حقیقت را ملازم و همراه با خلاقیت می‌داند. اما در بدیو مقابل، فلسفه را عرصه خلاقیت نمی‌داند. به سبب بدیو باید گفت که عرصه حقیقت حقیقت حقیقت و امر نو باشد، چگونه می‌تواند مبتنی بر حقیقت و منادی آن باشد؟

قابل اشاره است بدیو عرصه خلاقیت را سیاست، هنر و علم می‌داند. در این تلقی، فلسفه نمی‌تواند امر نو و چیز جدیدی خلق کند بنابراین برخلاف عرصه سیاست، هنر و علم، قادر نیست عرصه حقیقت باشد.

فرهادپور در بخش‌های دیگری از گفتار خود، خلاقیت و حقیقت را مربوط به بیرون از فضای رسمی و دانشگاهی می‌داند. یعنی حتی علم و هنر در چارچوب آکادمیک، از خلاقیت، امر نو و نیز حقیقت محرومند. او در اینجا نیز دچار اغراق شده و با اتکا به مثال‌هایی محدود از فیلسوفان خلاق، سعی می‌کند ادعای خود را عینی نشان دهد. به طور مشخص او بر نیچه، فروید و مارکس تأکید می‌کند. او اشاره می‌کند نیچه مدت کوتاهی استاد دانشگاه بازل بوده و فروید هم نظریه روانکوی خود یعنی کار اصلی‌اش را بیرون از دانشگاه و جایگاه رسمی‌اش پیگیری کرده است.

توضیحات مهم سرلشکر باقری درباره مختصات عملیات «وعده صادق ۳»

# انتقام

## پشیمان‌کننده

پاسخ ایران به تجاوز اخیر رژیم صهیونیستی  
ورای تصورات سران این رژیم است



صفحه ۲

### مذاکره با اروپا؛ بازی حاصل جمع صفر یا برجامی سازی جامعه؟

مرتضی عزیززاده

از خروج رسمی آمریکا از برجام، تروئیکای اروپا وعده داد حداکثر ظرف ۲ ماه تعهدات خود مبنی بر تضمین فروش نفت و برقراری تبادلات بانکی با ایران را اجرا می‌کند اما به بهانه‌های مختلف ایفای تعهدات تا بهمن ۱۳۹۷ به تأخیر افتاد. در نهایت پس از ۸ ماه با برگزاری کمیسیون مشترک برجام در ابتدای سل جدید میلادی، از سامانه‌ای رونمایی شد که هرگز انتظارات ایران را برآورده نکرد. دی‌ماه ۱۳۹۷، دولت‌های انگلیس، فرانسه و آلمان با صدور بیانه‌ای از راهاندازی سازوکار اینستکس (INSTEX) باهدف گشایش کانال‌های اقتصادی برای کشورهای مایل به تعاملات تجاری با ایران خبر دادند اما آغاز به کار رسمی آن به بهانه‌های مختلف به تعویق افتاد. کارشکنی و اعمال محدودیت‌های آمریکا از جمله دلایلی بود که از سوی دولت‌های اروپایی برای تأخیر در آغاز به کار این سامانه مطرح شد. در حالی که اینستکس قرار بود مسیر فروش نفت ایران را تدارک و تسهیل کند، وزارت خزانه‌داری آمریکا نسبت به ورود در آمد حاصل از فروش نفت ایران به این سامانه هشدار داد. این هشدار یک روز پس از آن اعلام شد که کمیسیون مشترک برجام در وین با برگزاری نشست‌های حمایت خود را از مذاکره با آنها همواره نتایج مشابیهی داشته و دارد. در عین حال قطعنامه جدید شورای حکام علیه برنامه هسته‌ای ایران به‌رغم گزارش مثبت مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی حاکی از آن است رویکرد اروپا

نسبت به دوره قبل، خصمانه‌تر هم شده است؛ چه در زمان خروج آمریکا از برجام، اروپا ضمن محکومیت این اقدام اعلام کرد به تعهدات خود پایبند می‌ماند، در حالی که امروز علیه ایران قطعنامه صادر کرده و آشکارا تهران را به فعال کردن اسنپک تهدید می‌کند. از طرفی غرض از مذاکره با اروپا عمدتاً تأمین منافع اقتصادی ایران است که از مسیر کاهش تحریم‌ها می‌گذرد؛ در حالی که اروپا نه می‌خواهد و نه می‌تواند استقلال در روند کاهش تحریم‌ها موثر باشد و این یعنی انتظارها از اروپا برای اینکه «اینستکس نباید به وسیله‌ای برای اجرای دستورات آمریکا تبدیل شود»، دولت‌های اروپا را به شجاعت و ایستادگی در برابر آمریکا دعوت کرد! حال این پرسش مطرح می‌شود: اروپای امروز با اروپای برجام چه تفاوتی کرده؟ آیا در رویکرد تروئیکای اروپا نسبت به گذشته تغییری ایجاد شده است؟ آیا وابستگی سیاست‌های اروپا به آمریکا کماکان پاینده؟ اروپای امروز بدون تأیید آمریکا می‌تواند اجرای تعهدات خود را تضمین کند؟ چنانکه در صدر مطلب اشاره شد، تجارب گذشته ما در مواجهه با اروپایی‌ها نشان می‌دهد مذاکره با آنها همواره نتایج مشابیهی داشته و دارد. در عین حال قطعنامه جدید شورای حکام علیه برنامه هسته‌ای ایران به‌رغم گزارش مثبت مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی حاکی از آن است رویکرد اروپا

### چالش‌ها و تناقض‌ها در سیاست‌گذاری اقتصادی

تشدید کند. این تناقض بویژه در موضوع رجیستری مدل‌های جدیدتر ایفون مشهود است. این تصمیم، در افکار عمومی به عنوان یک مثال نقض برای گزارهای که دولت «پول ندارد»، تلقی می‌شود. مردم اینگونه برداشت می‌کنند که اگر دولت‌قادر به تأمین هزینه‌های معیشتی مردم نبوده و حتی در برخی موارد تأخیر در پرداخت یارانه‌ها به وجود آمده، چرا تصمیماتی گرفته می‌شود که باعث افزایش تقاضا برای کالاهای وارداتی، از جمله ایفون و خروج ارز از کشور می‌شود؟

**اولویت‌بندی مشکلات اقتصادی به‌انضمام شفافیت و اعتمادسازی**

در شرایطی که دولت با کمبود منابع مالی مواجه است، باید اولویت‌بندی صحیحی در تصمیمات اقتصادی داشته باشد تا مردم احساس کنند دولت به مشکلات آنها توجه کرده و به طور جدی در تلاش است شرایط معیشتی آنان را بهبود بخشد. دولت باید توجه داشته باشد اقدامات اقتصادی بویژه در حوزه‌های که تأثیر مستقیم بر زندگی مردم دارد، باید با دقت و تدبیر طراحی شود تا هیچ‌گونه تعارض یا تناقضی در سیاست‌گذاری اقتصادی به وجود نیاید. همچنین اگر دولت واقعاً با کمبود منابع مواجه است، باید شفاف‌تر عمل کرده و با مردم درباره چرایی تصمیمات اقتصادی خود صادقانه صحبت کند. شفافیت در تصمیمات و توضیح دلایل آن به مردم،

اعتماد عمومی را افزایش خواهد داد و می‌تواند به طور مؤثری در همراهی مردم با سیاست‌های اتخاذی بهبود وضعیت معیشتی تأثیر گذار باشد. مردم باید به وضوح متوجه شوند چرا برخی اقدامات انجام می‌شود و چگونه این تصمیمات به حل مشکلات معیشتی آنان کمک خواهد کرد. در غیر این صورت، تناقض‌هایی که در سیاست‌گذاری‌های دولت مشاهده می‌شود، می‌تواند باعث کاهش اعتماد عمومی و افزایش انتقادات از عملکرد دولت شود. چنین تناقضاتی طبعاً اگر رفع نشده و دلایل سیاست‌های دولت تشریح نشود، می‌تواند منجر به اعتراضات اجتماعی شود که این روزها مصادیق آن را بارها در تجمعات پرستاران، معلمان، نیروهای خرید خدماتی و... دیده‌ایم.

**مواجهه سوپایی با رجیستری ممنوع**

تأکید بر اولویت‌بندی مسائل لزوماً به معنی مخالفت با رجیستری ایفون نیست، بلکه به این معناست که در موقعیت کنونی، اقدامات اقتصادی باید به گونه‌ای انجام شود که تصویری کارآمد از دولت به نمایش بگذارد. تصمیماتی مانند رجیستری ایفون نباید در اولویت قرار گیرد یا به نحوی اجرایی شود که این پیام را منتقل کند که این اقدامات تنها به عنوان «سوپای مطمئن» برای جلوگیری از اعتراضات عمومی نسبت به مشکلات معیشتی انجام شده است. عدم اولویت‌بندی باعث می‌شود دولت از حل مسائلی مانند رجیستری که

تشدید کند. این تناقض بویژه در موضوع رجیستری مدل‌های جدیدتر ایفون مشهود است. این تصمیم، در افکار عمومی به عنوان یک مثال نقض برای گزارهای که دولت «پول ندارد»، تلقی می‌شود. مردم اینگونه برداشت می‌کنند که اگر دولت‌قادر به تأمین هزینه‌های معیشتی مردم نبوده و حتی در برخی موارد تأخیر در پرداخت یارانه‌ها به وجود آمده، چرا تصمیماتی گرفته می‌شود که باعث افزایش تقاضا برای کالاهای وارداتی، از جمله ایفون و خروج ارز از کشور می‌شود؟

**اولویت‌بندی مشکلات اقتصادی به‌انضمام شفافیت و اعتمادسازی**

در شرایطی که دولت با کمبود منابع مالی مواجه است، باید اولویت‌بندی صحیحی در تصمیمات اقتصادی داشته باشد تا مردم احساس کنند دولت به مشکلات آنها توجه کرده و به طور جدی در تلاش است شرایط معیشتی آنان را بهبود بخشد. دولت باید توجه داشته باشد اقدامات اقتصادی بویژه در حوزه‌های که تأثیر مستقیم بر زندگی مردم دارد، باید با دقت و تدبیر طراحی شود تا هیچ‌گونه تعارض یا تناقضی در سیاست‌گذاری اقتصادی به وجود نیاید. همچنین اگر دولت واقعاً با کمبود منابع مواجه است، باید شفاف‌تر عمل کرده و با مردم درباره چرایی تصمیمات اقتصادی خود صادقانه صحبت کند. شفافیت در تصمیمات و توضیح دلایل آن به مردم،

### یادداشت

## هوش مصنوعی و تحولات حکمرانی

دکتر مهرداد بذریاش

هوش مصنوعی به عنوان یکی از پیشروترین تحولات فناوری در دهه‌های اخیر، تأثیرات شگرفی بر ایجاد مختلف جوامع بشری و حکمرانی داشته و با سرعت در حال تغییر روش‌های سنتی و ایجاد فرصت‌های جدید است. طبق گزارش گارتنر، هوش مصنوعی و پلتفرم‌های حکمرانی هوش مصنوعی به عنوان مهم‌ترین ترندهای فناوری در سال ۲۰۲۵ مورد توجهند. این در شرایطی است که طی سال‌های گذشته همواره هوش مصنوعی یکی از مهم‌ترین ترندهای فناوری بوده است. اهمیت فناوری به حدی رسیده است که امروز لزوماً ساختارهای رسمی و حاکمیتی وضع مقررات نمی‌کنند، بلکه ساختارهای فناورانه غیررسمی مقررات را به محیط‌های کسب‌وکار و جوامع تحمیل می‌کنند. از این رو صورت‌بندی جدیدی از فناوری در حال شکل‌گیری است که ابعاد مختلف آن را باید مورد بررسی قرار داد.

**هوش مصنوعی در ایران و منطقه**

کشورهای منطقه توجه ویژه‌ای به این فناوری داشته‌اند و با تخصیص سرمایه قابل توجه به دنبال تبدیل شدن به قطب هوش مصنوعی، جذب نخبگان عرصه فناوری، نظام‌مندسازی و بهره‌گیری حداکثری از فرصت‌های آن هستند. تشکیل وزارت هوش مصنوعی از سال ۲۰۱۷ در امارات و تشکیل صندوق ۱۰۰ میلیارد دلاری هوش مصنوعی در عربستان از جمله این موارد است.

**تأسیس سازمان ملی هوش مصنوعی در دولت سیزدهم**



در دولت سیزدهم، آیت‌الله شهید رئیسی ضمن دستور تدوین نقشه توسعه فناوری کشور، اهتمام ویژه‌ای به پیشرفت در هوش مصنوعی داشتند و در آخرین ماه‌های دولت سیزدهم، سازمان ملی هوش مصنوعی با هدف راهبری این فناوری نوین و شتاب‌دهی به حرکت آن در کشور تأسیس شد. امروز سرعت تحولات این فناوری، موبد این نکته است که این سازمان به‌عنوان دارایی ارزشمند کشور در دولت چهاردهم باید عملکرد چابک و اثربخشی داشته باشد.

**لزوم استقرار حکمرانی فناورانه مردم‌پایه**

یکی از مسائل حیاتی در زمینه فناوری وجود نگاه پیش‌دستانه، به‌روز و کنشگر است، چرا که سرعت تغییرات بسیار بالا است و باید نگاه کشور آینده‌نگرانه و فعالانه باشد. هنر حکمرانی، هنر اداره فناورانه‌تر کشور است و مردم‌پایه کردن اداره کشور از این رهگذار میسر خواهد بود. نقش آفرینی مردم در امور کشور باید در بستر پلتفرم‌های هدفمند و فناورانه باشد، در غیر این صورت حضور مردم جنبه شعاری و سطحی خواهد داشت. عدم توجه به جوانب مختلف هوش مصنوعی و آثار آن بر حوزه‌هایی از جمله حکمرانی نه‌تنها موجب از دست رفتن فرصت بهره‌برداری از مزایای آن می‌شود، بلکه به ناچار ما را در موقعیتی از پیش تعیین‌شده و منفعل قرار می‌دهد. راحل این موضوع در ۲ سطح داخلی و خارجی قابل بررسی است.

**بومی‌سازی هوش مصنوعی**

اتحصار گسترده کشورهای غربی بر داده‌ها و مدل‌های هوش مصنوعی لزوم توجه به بومی‌سازی این فناوری را ضروری می‌کند. اغلب مدل‌ها، ابزارها، همچنین داده‌هایی که مورد استفاده قرار گرفته‌اند مبتنی بر ویژگی‌ها و نیازهای آن جوامع است. این مساله چالش‌هایی را در رابطه با عملکرد این فناوری در کشور به همراه خواهد داشت. در نتیجه، بومی‌سازی فناوری‌ها و زیرساخت‌های این حوزه مبتنی بر مدل‌های داده‌های داخلی می‌تواند راهکاری برای مقابله با این چالش باشد و امکان استفاده از این فناوری‌ها به عنوان سیستم‌های پشتیبان تصمیم‌گیری با دقت و اثرگذاری بالاتری ایجاد خواهد شد.

از طرف دیگر طرح ایجاد آژانس هوش مصنوعی که توسط کشورهای پیشرو در این حوزه دنبال می‌شود به دنبال ایجاد سازوکاری نظیر آژانس انرژی هسته‌ای و مهار کشورهای در حال توسعه در این فناوری است. از این رو شایسته است همانطور که رهبر معظم انقلاب فرمودند، تسلط بر لایه‌های عمیق این فناوری نوین در اولویت قرار گیرد.

**لزوم ایجاد دستیار هوش مصنوعی در موضوعات مختلف**

سرعت سیر تحولات فناوری نشان می‌دهد دولت و مجلس باید مجدانه این موضوع را در اولویت قرار دهند و از پرداختن به موضوعات حاشیه‌ای و اتلاف وقت دوری کنند. لایه مدیریتی کشور باید از نگاه سطحی و شعاری به مقوله هوش مصنوعی بپردازد و تعریف پروژه در این حوزه و ایجاد دستیار هوش مصنوعی در سازمان‌ها و حوزه‌های موضوعی مرتبط به صورت عملیاتی از این فناوری بهره ببرد.